

MESTO V OBLAKOCH

ANTHONY DOERR

Anthony Doerr
CLOUD CUCKOO LAND

Copyright © 2021 by Anthony Doerr
Translation © 2023 by Matúš Kyčina
Cover design © 2023 by Juraj Vačko
Slovak edition © 2023 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9156-0

*všetkým knihovníkom,
minulým, súčasným aj budúcim*

Náčelník zboru: A aké meno bude naše mesto mať?

Pisthetairos: Chcete ho nazvať podľa Lakedaimona
a či ho azda volať Spartou?

Euelpides: Herakles, či mám sa ešte s partou deliť
o mesto? Nie, nie, nie! Na to nikdy nepristanem ja.

Pisthetairos: A teda aké meno mu dať?

Euelpides: Stadiaľto mu treba nejako skuť meno,
z oblakov a vzdušných miest.

Pisthetairos: Čo Mrakokukučkovo? Vrav!

ARISTOFANES, *Vtáci*, 414 pred n. l.

PROLÓG

mojej milovanej neteri s nádejou,
že ti do života vnesiem
trochu zdravia a svetla

ARGOS

65. rok misie
307. deň v Kryte Jeden

Konštancia

Na podlahe okrúhleho krytu sedí s prekríženými nohami štrnásťročná dievča. Okolo hlavy má svätožiaru kučeravých vlasov a na ponožkách plno dier. Volá sa Konštancia.

Za ňou je v prievitnom valci, ktorý od podlahy po strop meria bezmála päť metrov, umiestnený prístroj pozostávajúci z nespočetných zlatých vlákien tenučkých ako vlas. Vlákna sú navzájom prepletené a vytvárajú fascinujúco zložitý vzor. Občas niektorý zväzok zažiari, raz tu, inokedy tam. To je Sibyla.

V miestnosti sa nachádza aj nafukovacie lôžko, recyklačná toaleta, tlačiareň jedla, jedenásť vriec potravín v prášku a viacsmerný chodiaci pás, tvarom a veľkosťou pripomínajúci automobilovú pneumatiku, nazývaný Perambulátor. Zo stropu miestnosť osvetľuje diódové svetlo. Nie je tam však nijaký východ.

Konštancia si už predtým z prázdnych vriec s výživovým práškom natrhala takmer sto papierových obdĺžnikov, popísala ich podomácky vyrobeným atramentom a rozložila na podlahe do akejsi mriežky. Niektoré kúsky papiera sú popísané husto, na iných je len jediné slovo. Na jednom je dvadsaťštyri písmen gréckej abecedy. Na inom zasa toto:

V poslednom tisícročí až do roku 1453 mesto Konštantínopol dvadsaťtrikrát obliehali, no jeho hradby ani jedna armáda nedobyla.

Nakloní sa a vyberie tri dieliky zo skladačky. Prístroj za jej chrbtom sa rozžiarí.

Je neskoro, Konštancia, nič si nejedla.

„Nie som hladná.“

Čo tak chutné rizoto? Alebo pečené jahňa so zemiakovou kašou? Existuje množstvo kombinácií, ktoré si ešte nevyskúšala.

„Ďakujem, Sibyla, ale nie.“ Pozrie sa na prvý útržok a prečíta si ho:

Stratený kódex *Mrakokukučkovo* od gréckeho prozaika Antonia Diogena rozpráva o výprave pastiera Aithóna do fiktívneho mesta na oblohe a pravdepodobne vzniklo koncom prvého storočia.

Na druhom papieriku stojí:

Zo zachovaného byzantského prepisu obsahu rukopisu z 9. storočia vieme, že kniha sa začínala krátkym úvodom, ktorý Diogenes adresoval chorej neteri a v ktorom priznáva, že úsmevný príbeh nevymyslel on, ale našiel ho v hrobke v starovekom meste Týros.

A napokon na treťom:

Hrobka, napísal Diogenes svojej neteri, bola označená takto: *Aithón, ktorý 80 rokov žil ako človek, rok ako osol, rok ako ryba a rok ako vrana*. Vnútri Diogenes objavil drevenú truhlicu s nápisom: *Cudzinec, nech si ktokoľvek, otvor ma a objavíš nepoznané*. V truhlici našiel dvadsaťštyri dosiek z cyprusového dreva, na ktorých bol zaznamenaný Aithónov príbeh.

Konštancia zavrie oči a predstavuje si, ako autor zostupuje do tmavej hrobky a s fakľou v ruke skúma zvláštnu truhlicu. Medzi-

tým sa v kryte prítlmia diódy na strope a biele svetlo nadobudne jantárový nádych. *Čoskoro bude bezsvetlie*, ohlásí Sibyla.

Konštancia prejde pomedzi papieriky na dlážke a spod ležadla vyberie kus prázdneho vreca. Pridrží si ho prstami a zubami odtrhne ďalší obdĺžnik. Do potravinovej tlačiarne nasype za lyžičku výživového prášku, stlačí tlačidlo a zariadenie do misky vyprskne trochu tmavej tekutiny. Vezme polyetylénovú slamku, ktorú si na jednom konci zahrotila, a namočí toto improvizované pero do improvizovaného atramentu, skloní sa nad čistý papierik a nakreslí oblak.

Znova namočí hrot.

Na vrchole oblaku nakreslí veže mesta a okolo menších vežičiek vybodkuje vtáky. V miestnosti sa ešte viac zotmie. Sibyla zažiarí mihotavým svetlom. *Konštancia, trvám na tom, aby si sa najedla.*

„Nie som hladná, Sibyla, nič si neprosím.“

Vezme útržok papiera s dátumom *20. februára 2020* a priradí ho k inému, na ktorom je napísané *Fólio A*. Kresbu mesta v oblakoch položí naľavo. Na kratučký okamih tie tri papieriky akoby sa v slábnúcom svetle samy od seba zdvihli a zažiarili.

Konštancia si čupne na päty. Už je to takmer rok, čo nevyšla z tejto miestnosti.

JEDEN

Cudzinec, nech si ktokoľvek,
otvor ma a objavíš nepoznané

Mrakokukučkovo,
napísal Antonius Diogenes,
Fólio A

Diogenov kódex má rozmery 30 x 22 centimetrov a už ho poriadne rozožral červotoč a zničila pleseň. Zachovalo sa z neho iba dvadsaťštyri fólií, ktoré sú označené gréckymi písmenami od A po Ω. Každé fólio je už aspoň čiastočne poškodené. Krasopisné písmo sa mierne nakláňa dol'ava. Preložil Zenón Ninis v roku 2020.

... ako dlho tie plesnivé dosky čakali v truhlici, kým ich objavia? Moja najdrahšia neter, viem, že tieto bizarné príhody pôsobia trochu čudne, akoby ani neboli pravdivé, no ver či never, nevynechal som vo svojom zápise ani slovo. Možnože za starých čias ľudia skutočne obývali Zem spolu so zvieratami a na nebi sa medzi ich ríšou a ríšou bohov vznášalo mesto vtákov. No rovnako je možné, že ten pastier si ako mnoho iných bláznov vymyslel vlastný príbeh a napokon mu aj uveril. No venujme sa už samotnému rozprávaní a presvedčme sa na vlastné oči, či bol pri zmysloch.

